

HANGYA

Szövetkezeti munkamegosztás.

A szövetkezeti közgyűlések lezajlása után a beérkezett jegyzőkönyvekből olvashattuk ki legjobban, hogy milyen vélemények és óhajok nyilvánultak meg a tagok részéről a szövetkezetek működésével szemben. A legnagyobb részt elismerő és a szövetkezeteket támogató nyilatkozatok mellett elhangzottak azonban egy pár közgyűlésen az ügyvezetést kifogásoló, vagy éppen a szövetkezetet támadó kritikák is, melyeknek ele csekem minden esetben a szövetkezet ügyvezetője, vagy elnöke ellen irányult, azt a látszatot keltve, mintha személyes ellenségeskedéssel állnánk szemben.

Ezen szövetkezeteknél igyekeztünk az ügyvezetés és a tagok közti viszony mélyébe hatolni és kikutatni azon okokat, melyek a tagokat ilyen nyilatkozatokra késztették és az egészséges, békés fejlődést ezáltal gátolják. Vizsgálataink jellegzetes eredményeként megállapítottuk, hogy ahol ilyen vélemények elhangzottak, azon szövetkezeteknél az ügyvezetés absolutistikus módon történik.

Értjük pedig ez alatt azt, hogy az illető szövetkezet ügyvezetője vagy elnöke teljhatalommal intézte a szövetkezet ügyeit, beleszólást nem engedett meg senkinek és az ügyekről, valamint a szövetkezet menetéről sem a vezetőség többi tagjainak, sem a tagoknak nem nyújtott fölvilágosítást, tájékoztatást. Ily módon a szövetkezet üzleti menetében a tagok nem nyerhetvén betekintést, egyes rossz indulatu, a konkurenciától is félrevezetett egyének részéről könnyen felüthette fejét a gyanúsítás; hogy vajjon az illető ügyvezető nem-e a saját hasznára vezeti a szövetkezetet. A legjellemzőbb pedig e vizsgálatainknál az, hogy az ilyen vádak némely helyt éppen a legönzetlenebb, a szövetkezeti eszmétől és gondolattól leginkább áthatott szövetkezeti vezetőket érték, akiknek működéséhez az önző haszonlesésnek még gondolata sem férhet hozzá.

De minden esetre hibát követtek el, midőn a szövetkezet iránti jóakaratu nemes buzgalmukból minden munkát magukra vállalva egyedül intézték a szövetkezet vezetését és tudva azt, hogy csak a szövetkezet javát és előnyét munkálják, másoknak az ügyek vitelére be-

folyást nem engedtek meg és tájékozatlanul hagyták a tagokat a szövetkezet ügyeiről. A közgyűlések alkalmával csaknem minden ilyen esetben sikerült a jelenlevő központi kiküldöttek meggyőzni a támadó tagokat tévedésükről és bebizonyították, hogy az ügyvezetőket a legjobb szándék vezette, működésük eredménye is elismerésre méltóan szép, miáltal a békés hangulat a szövetkezet életében ismét visszaállhatott.

Szolgáljanak okulásul ezen esetek és mindenkit győzzenek meg arról, hogy a kipróbált helyes utról való eltérés csak bajt és kellemetlenséget eredményezhet, míg a megadott ügyviteli szabályokhoz való alkalmazkodás a szövetkezeti közügynek a nagy nyilvánosság előtt való intézése megnyugvást, békességet és egyetértést jelent. Minden szövetkezeti ügyvezetőnek tehát felelősséggel kell ügyelni arra, hogy a vezetőség tagjai alapszabályszerű jogait érvényesíthessék s így az ügyvezetésnek ők is munkás tagjai lehessenek, mert ezáltal tájékozódva lévén a szövetkezet minden ügyéről, esetleg a tagok közt jelentkező gyanúsításokat már kezdetben igyekezni fognak megcáfolni, a tagokat pedig érintkezés közben mindenről kelőlőképp tájékoztathatják.

A kölcsönös megértést és egymás iránti bizalmat is fokozza a helyes munkamegosztás a vezetőség tagjai közt, azonkívül kizárja, hogy az egyes buzgó vezetőket ilyen támadások és gyanúsítások érthessék. Mindenik igazgatósági tagnak megszabva a maga munkáját, annak teljesítése által ők a szövetkezet vezetésében tevékenyen vegyenek részt, a mellett minden hónapban tartandó igazgatói ülésen együttesen tárgyalják meg az összes kérdéseket, így az árubeszerzést, boltos ügyet, lefizetéseket, tag- és tőkegyűjtést stb. tegyék meg észrevételeiket, indítványukat és tárgyalják meg a szükséges intézkedéseket.

Az ilyen egymást megértő közös munka a tagok részéről bizalmat és megbecsülést szerez, mely nélkül a legjobb ügyvezetés sem érheti el a kitűzött szövetkezeti célokat.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát”
a gazdák körében!

Az új árdrágítási törvényről.

I.

Összes szövetkezeteinknek tudomására hozzuk és szorgos figyelmébe ajánljuk, hogy a hivatalos lap e hó 17-én megjelent 59-ik számában közétett és a törvényhozás által elfogadott új árdrágítási törvény lépett életbe, amely az összes kereskedők által, súlyos büntetések terhe mellett, betartandó rendelkezéseket tartalmaz.

Nem lévén helyünk arra, hogy az egészet szóról-szóra leközzöljük, ezuttal a legszükségesebb tudnivalókat kivonatoljuk belőle. Szükség szerint és alkalom adtán, különösen ha egyes esetekben kétség merül fel szövetkezeteinknél, további részleteket is fogunk közölni és a törvény alkalmazása tekintetében is felvilágosítást fogunk nyújtani.

A törvény értelmében a *legszükségesebb szükségleti cikkek* árai *maximálva* lesznek, mely árak az összes kereskedőkre nézve kötelezők.

Eltekintve a maximált áruktól, *mindazon áruk és élelmiszereknél is*, amelyeknek ára nem esik maximálás alá, korlátozza a törvény a kereskedői hasznot, amennyiben ezeknél a *beszerzési áron felül* nagykereskedőknek legfeljebb 20%, *kiskereskedőknek 30% hasznot* engedélyez. A kereskedelmi miniszternek ezenfelül jogában van, hogy a törvényben egyenként fel nem sorolt cikkekre is maximális árakat állapítson meg, ha úgy találja, hogy a megillető racionális hasznot a kereskedelem túllépi.

A *beszerzési árak* kiszámításánál úgy a nagykereskedőknél, mint a kiskereskedőknél számba vétetik a *számlázott áru értéke, szállítási, biztosítási s minden egyéb költség is*, mely az árut az üzletbe való eljutásig terheli. Ugy a nagyban, mint a kicsinyben árusító kereskedő a 20, illetve 30% hasznot *csak egy ízben* számíthatja fel még akkor is, ha az áru, mielőtt a fogyasztó kezébe kerülne, több nagybani, vagy kiskereskedő kezén megy is keresztül.

A vendéglőkben és más nyilvános helyen eladott áruknál, amelyek nem tartoznak a maximált áruk közé, szintén 30% haszon engedélyeztetik.

Minden kereskedő, iparos, vagy elárusító köteles eladási helyiségében a cikkek árait feltüntetni, vagy pedig árjegy-

zékben az árakat felsorolni. A gyárosoktól és importőröktől kezdve valamennyi eladó köteles a vevőnek a szokásos jegyzéken kívül az összes számlákat és másolatokat átadni, amelyeket ő az áruveletelek kapott.

Maximálás alá eső áruk: kenyér, buza, rozs és tengeri-liszt, hus, halak, disznósír, tej és más elsőrendű közvetlen és általános szükségleti cikk, amelyeket a miniszteri tanács fog ilyenek megállapítani. Városokban ezen cikkekre nézve kötelező az ármaximálás. Az árak maximálása úgy történik, hogy a prefektus a fogyasztók képviselőjéül a köztisztviselők egyesületének valamely vezető tagját kinevezi és úgy ettől, mint egy bejegyzett kereskedőtől, ki ezen cikkeket árusításával foglalkozik és aki a kereskedelmi kamara elnökétől küldetik ki, véleményt kér. Ha nincs kamara, más helyi kereskedelmi érdek-egyesület küldi ki ezen tagot.

Városokban a városi tanács állapítja meg a szállodákra, vendéglőkre és fürdőkre vonatkozólag is a maximális árakat, klimatikus és gyógyfürdőkre vonatkozólag pedig a kereskedelmi miniszter. Ha a helyi hatóságok nem állapítják meg az árakat, a kereskedelmi miniszter hivatalból állapítja ezt meg.

A maximális árak a rendelkezés kihirdetése után válnak kötelezőkké és a kihirdetés után 24 órával visszavonásig, vagy megváltoztatásig maradnak érvényben. A fentebb egyenként felsorolt szükségleti cikkek árai legalább 1 hónapig érvényesek. Ha azonban a fentebb írt módon meg nem újítják, 1 hónap elteltével nem kötelezők. A maximális árak ellen 10 napon belül bárki felelhet a kereskedelmi miniszterhez. A felelkezés azonban a maximált áraknak érvényét nem érinti. Ha a miniszter egészben vagy részben módosítja az árakat, az azonnal közhírré teendő.

A szövetkezetek nemzetközi Ünnepnapja.

Közeledik a nap, midőn gondolatban a világ szövetkezői összefognak a szövetkezeti eszme magasztos céljainak és feladatainak hirdetése által, hogy ily módon is a nemzetek közötti békés gazdasági munkát egy lépéssel előbbre vihessék.

Központunk, valamint a kötelékébe tartozó szövetkezetek csatlakozunk az ünneplők millióihoz és július 8-án vasárnap tartjuk meg a szövetkezeti nemzetközi ünnepnapot, úgy a központban, mint az egyes községi szövetkezeteknél.

A központ által rendezendő szövetkezeti ünnepség a nagyenyedi Bethlen-kollégium dísztermében d. e. 11 órakor tartatik meg, melynek programja a következő:

1. Énekel a templomi vegyeskar.
2. Ünnepi beszédet mond: Dr. Garda Kálmán, a Hangya központ igazgatóságának alelnöke.

3. Szövetkezeti mozgalmunk fejlődését ismerteti: Dr. Szent-Iványi Árpád, a „Hangya” szerkesztője.

4. Énekel a nagyenyedi daloskőr. A vidéki szövetkezetek az egyházi istentisztelettel kapcsolatosan ünneplik meg a nemzetközi szövetkezeti ünnepet, mely ünnepségek kereteit maguk állapítják meg a központ által megadott irányelvek alapján.

Szövetkezeti kartársak! Vegyünk részt mindannyian emelkedett szövetkezeti lélekkel a szövetkezeti ünnepoégen!

Szövetkezeti hírek.

A szövetkezeti mozgalom terjedése. A hivatalos tap egyik utóbbi számából azt olvastuk, hogy a kormány törvény által kívánja a szövetkezeti mozgalmat és a szövetkezeti célokt megvalósítani a katonaság körében.

A megalkotott törvény szerint fogyasztási szövetkezetek létesítendők az egyes katonai alakulatoknál azon célból, hogy tagjaikat, azoknak hozzátartozóit ruházati, élelmi és más szükségleti cikkekkel a legelőnyösebb módon elláthassák, azonkívül célul tűzték ki még a tagok felsegélyezését is, melynek keretén belül gyógykezelést, sanatoriumi ápolást, üdülést kívánják nyújtani a tagoknak és családjaiknak.

Ezen hasznos és humánus intézkedést csak örömmel üdvözölhetjük, mert bizonyítékát látjuk benne, hogy a szövetkezeti mozgalom üdvös volát a hatalom hivatalos tényezői is mindinkább belátják és gazdasági berendezkedéseiknél a szövetkezeti eszme altruisztikus, humánus szellemét kívánják meghonosítani. Jelentőséget tulajdonítunk a törvényes intézkedésnek még abból a szempontból is, hogy katonai szolgálatot teljesítő ifjaink megismerkedhetnek a szövetkezés gondolatával, céljával és szervezeteivel katonai szolgálatul ideje alatt, mely hasznos tapasztalataikat falujukban a nép üdvére használhatják fel hasonló intézmények, fogyasztási szövetkezetek alakítása által. Érdeklődéssel várjuk a törvény mikénti megvalósítását.

A Mauthner magvakból mult évben visszamaradt mennyiség kezelésére vonatkozólag több szövetkezetünk kérdéssel fordult központunkhoz, melyre érdemleges felvilágosításunkat a cég közlése alapján a következőkben adjuk meg:

Az el nem adott magvakat a cég további intézkedéséig őrizték meg szövetkezeteink szárász, védett helyen és ne

küldjék vissza a cégnek. Az elszámolási nyomtatványokat okvetlenül várják be és azt pontosan kitöltve közvetlenül a cégnek küldjék be, ugyszintén a fizetéseket is a cégnek, vagy a zég által megjelölt banknak utalják át.

A központ közleményei.

Áruosztályunk felhívja a szövetkezetek figyelmét a befőzési szezon kezdetén a legkeresettebb idénycikkekre:

Befőttes, ugorkás üvegek.
Lantorna papir prima.
Befőtt-kötöző zsinog prima.
Salicil.

Ezen cikkek valamennyi raktárunknál beszerezhetők, tehát adják fel a szövetkezetek mielőbbi rendelésüket, hogy idejében, a míg a készletek tartanak, biztosíthassák tagjaiknak ily irányú szükségletét.

Értesítjük továbbá szövetkezeteinket, hogy a következő cikkek érkeztek legutóbb központi és tranzító raktárainkba:

Liszt sziták lószőr betéttel II-a 25, 28, 30 cm. átm.

Liszt sziták lószőr betéttel I-a 2., 3., 4., 5., 6. sz. 35 cm. átm.

Áttörő (passir) szita lószőr betéttel 22, 25, 30 cm. átm.

Áttörő (passir) szita cinezett sodrony cetéttel 22, 25, 30 cm. átm.

Áttörő (passir) szita réz sodrony betéttel 22, 25, 30 cm. átm.

Buza rosták vas sodrony betéttel 40, 42 cm. átm.

Buza rosták horgonyzott betéttel 40, 42 cm. átm.

Kukorica pattogató rosta vas sodrony betéttel 35, 38 cm. átm.

Sodrony ételborító 24, 27, 30 cm. átm.

CSOKOLÁDÉ

1/140-ES 1 LEI ELADÁSRA KAPHATÓ
A HANGYA KÖZPONTNÁL.

**Minden E. G. E. tag szerezzen
egy új tagot az E. G. E.-nek.**

A „Hangya” című melléklet szerkesztő:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. G. E. titkára.

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA” SÓSBORSZESZT!